Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807 (201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 136. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СВОБОДА, ЧЕТВЕР, 21-го ЛИПНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. THURSDAY, JULY 21, No. 136. VOL. XC.

Приготовляються до дияконату в Чикаго

Кандидати до дияконату в чикагській епархії (зліва): Микола Орищук, Михайло Палій, Михайло Шиян, Володимир Заокопний, Маріян Івахів, Йосиф Копка, Андрій Вербянський, відсутній Андрій Майонш. Сидять обабіч Владики Інокентія Лотоцького, ЧСВВ, минулорічні інструктори — о. Андрій Чировський, директор програми, та о. Петро Ґаладза.

Чикаго, Ілл. — Шостого червня закінчили перший рік підготови до дияконату вісім кандидатів з околиці Чикаго. Минулої осени Владика Іннокентій, ЧСВВ, започаткував цей курс, який триватиме три роки. Курс включатиме виклади і практику в ділянках Святого Письма, літургіки, проповідництва, історії Церкви катехитики та душпастирської, догматичної і моральної богословії.

У минулому семестрі викладали о. Андрій Чировський, директор програми, і о. Петро Ґаладза. Отець Чировський, який закінчує докторат з богословії, викладав у першому семестрі догматичну богословію, а в другому — катехитику. Отець Ґаладза, який має одну магістерку з богословії і закінчує другу, проводив літургічну практику в обидвох семестрах.

У наступних семестрах будуть спроваджені позамісцеві викладачі для інших предметів. У деяких практичних ділянках, наприклад, у шпитальному душпастирстві чи пасторальній психології, кандидати користуватимуться програмою чиказької римо-католицької архидієцезії.

Очевидно, не кожний кандидат буде досконалим катехитом, адмінстратором чи проповідником. Але кожний з них, відбувши програму викладів і практики, матиме нагоду вибрати ту ділянку, яка йому найбільше відповідає, і після дияконських свячень працювати в тій ділянці, а також служити при Божому престолі.

Цього року виклади відбувалися у четвер ввечері від 7-ої до 10-ої години від жовтня до травня. Вишкіл дияконів включає літню лектуру, практику в шпиталях і парафіях, реколекції, особисте духовне оформлення та два інтенсивні семестри, крім звичайних шести.

Зацікавлені чоловіки повинні мати закінчені вищі студії, бути активними членами своїх парафій та одержати поручення від своїх парохів.

М. КАМПЕЛМЕН ГОСТРО КРИТИКУВАВ СССР

Мадрид, Еспанія. — Головний американський представник на Мадридській конференції з питань прав людини і безпеки в Европі Макс Кампелмен сильно обвинуватив Совєтський Союз у продовженні безоглядного порушення прав людини. Совєтський делегат з місця заперечив цим обвинуваченням, але керуючий засіданням французький делегат признав слушність американському посланцю і попросив його продовжувати свій виступ.

Словесний зудар між американською і совєтською сторонами був найрізкіший за весь трьохлітній час засідань конференції, не зважаючи на погодження, проголошене минулої п'ятниці про широкий компроміс наприкінці цієї маратонської конференції про відношення Сходу і Заходу в Европі.

Американський делегат Кампелмен вичислив випадки жорстоких репресивних заходів проти прихильників прав людини і борців за мир у всіх країнах совєтського бльоку, засудив совєтський напад на Афганістан у 1979 році та введення військового стану в Польщі в 1981 році, а також підкреслив, що переслідування в Совєтському Союзі є більшим тепер, ніж воно було коли-небудь від часу підписання Гельсінкських угод в 1975 році.

Не зважаючи на гостроту висловлювань, делеґати конференції вважають, що така різка виміна поглядами не вказує на те, що досягнутий після трьохлітніх дискусій компроміс знову опинився під загрозою. Без огляду на спалах в останню хвилину почуттів, делеґати надіються на підписання кінцевого документу в атмосфері загального схвалення і задоволення міністрама закордонних справ країн-учасників конференції на початку вересня цього року.

У французькому журналі появилася стаття проф. С. Горака

Париж, Франція. — У французькому науково-історичному журналі „Ревю історік де ля секонд ґер мондіяль е де конфлі контам порен" Ч. 130 (1983) надрукована стаття „Україна між нацистською Німеччиною і комуністичною Москвою, 1941-1945" авторства проф. д-ра Степана Горака.

Проф. С. Горак на об'єктивному і фактичному матеріялі показує ролю українського народу на протязі всієї війни між двома могутніми агресивними державами в Европі того часу. У статті говориться, що Україна з приблизно 40 мільйонним населенням і територією 932,000 квадратових кілометрів, займала в плянах обидвох воюючих країн дуже важливе значення.

Український народ, який історично і традиційно вважав Москву найлютішим своїм ворогом, мав свої пляни здійснення визволення з-під московської неволі та польської, румунської, мадярської і чеської окупації своїх земель, між якими буда поділена укранська територія.

Автор статті, відомий історик з Істерн Іллінойського університету, слушно завважує, що пропускають інші історики, що частина українського народу, яка стала вільною після загарбання Німеччиною Чехо-Словаччини і створила свою незалежну державу, Закарпатську Україну, першою дала відсіч і стала до збройної боротьби з фашистською навалою створення так званого „нового порядку" в Европі. Армія Закарпатської України першою виступила збройно проти підтриманої Гітлером і Сталіном Мадярщини. Закарпатська Україна стала першою жертвою пакту фашизму і комунізму, першою жертвою Другої світової війни.

Автор статті далі говорить, що українці були змушені боротися в лавах Червоної Армії проти Гітлера, вони перед тим воювали в польській армії проти Гітлера і проти Сталіна, тисячі українців боролися в канадській армії, американській проти фашистської Німеччини на всіх фронтах Другої світової війни: понад 5 мільйонів, тобто 10 відсотків населення безпосередньо воювало на фронтах війни.

(Закінчення на стор. 4)

НІКАРАҐУА МІНЯЄ НАСТАНОВУ

Манаґуа, Нікараґуа. — Уряд Нікараґуа відзначаючи четверту річницю своєї революції, повідомив у вівторок, 19-го липня, що він бажає брати участь в міжнародних переговорах для осягнення миру в Центральній Америці.

Він також закликав до переговорів з інших питань, які раніше ставили ЗСА, включаючи постачання зброї та військову підтримку лівим заколотникам, які воюють проти законного уряду Сальвадору.

Це повідомлення зробив координатор правлячої хунти Даніель Ортеґа Сааведра у головній святковій промові. Він заявив, що рішення Нікараґуа вступити до міжнародних переговорів спрямовані на покінчення з „відмовками, вживаними проти Нікараґуа" і яке „дозволить зробити конкретні кроки", зацікавленими у збереженні миру в цьому районі.

Це рішення виглядає на зміну попереднього становища уряду Нікараґуа і одночасно є відповіддю на заклик чотирьох президентів країн цього району минулого тижня в Мехіко зробити дипломатичне зрушення.

Чотири країни так званої групи Контадора — Колюмбія, Мехіко, Панама і Венесуеля — зробили спробу ще в січні посередничати в переговорах про складні справи в Центральній Америці. Але з цього часу не було зроблено жадного поступу тому, що Нікараґуа, підтримана Мехіко і Колюмбією, схильні були до прямих переговорів з Гондурасом з метою зменшити напруження вздовж їхнього кордону тоді, як З'єднані Стейти і Гондурас наполягали на ширших рамках переговорів з включенням інших країн цього району.

Тепер Ортеґа закликає до невідкладних міжнародних переговорів про укладення договору про ненапад між Нікараґуа і Гондурасом, замороження будь-якого постачання зброї до Сальвадору і припинення вживання чужої території для нападів на країни з власними внутрішніми непорозуміннями.

Помер проф. В. Білинський

Асторія, Н. Й. — У понеділок, 18-го липня 1983 року на 88-му році життя помер проф. Віталій Білинський. Панахида буде відправлена у четвер, 21-го липня в 6-ій год. вечора в похоронному заведенні Квінн в Асторії, при Бродвей і 36 вулиці. Похорони у п'ятницю, 22-го липня після похоронних відправ в 10-ій год. ранку у катедрі св. Володимира, при 82-ій вул. в Ню Йорку, а звідти на Цвинтар Пам'ятник в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

15-П'ЯТИДЕСЯТНИКІВ ВИЇХАЛИ З СССР

Марію Чмихалову (справа) вітають у Відні.

Москва. — Сім'я з 15 осіб сибіряків секти п'ятидесятників відлетіли в понеділок, 18-го липня, з Москви до Відня, Австрія, закінчуючи тим самим сагу „Сибірська сімка", яка тривала майже п'ять років у підвальному приміщенні американського посольства в Москві.

„Ми хотіли б подякувати американцям за ту всю допомогу, яку вони дали нам", — сказала 60-літня Марія Чмихалова, яка разом з 21-літнім сином мешкала з п'ятьма членами сім'ї Ващенків у тому самому приміщенні посольства.

„Совєтські власті допомогли нам також. Вони бачили, що ми не є небезпечні для них, ми лиш просили і просили", — додала Марія, коли вона, її 56-літній чоловік Пйотр та 13 дітей, їх дружин та внуків відлітали до Відня з візами до Ізраїля.

Сім'я Чмихалових покищо не впевнена, чи вона поїде до Ізраїля чи залишиться в Австрії для оформлення відповідних документів на переїзд до ЗСА, що є їх кінцевою ціллю.

„Ми хочемо поїхати до Америки", — сказав Пйотр Чмихалов. Його дружина Марія додала, що вони надіються поїхати до Тексасу, де мають друга п'ятидесятника. Сім'я Чмихалових не зробила ніякої заяви у Відні, куди приїхала зустріти їх Лідія Ващенко, яка еміґрувала до Ізраїля з Совєтського Союзу ще у квітні.

У Вашінґтоні Люба Ващенко, сестра Лідії, яка також була в американському посольстві в Москві, еміґрувала до Ізраїля, а чотири дні тому приїхала до Вашінґтону, заявила, що вона „дуже рада" з того, що Совєтський Союз дозволив Чмихаловим також еміґрувати.

„Ми сподіваємося, що ці останні кроки вказують на новий підхід совєтського уряду до тих, що бажають виїхати на Захід, а таких, що хочуть еміґрувати з СССР, є тисячі", — сказала Ващенко.

Чмихалови еміґрували три тижні після Ващенків. Совєтські власті дали дозвіл Чмихаловим вже на основі запрошення Ващенків з Ізраїля.

В середу Чмихалови вже були в Сейнт Луїсі, де заявили, що вони бажали б переїхати до Тексасу, де живе їхній приятель, якому уряд СССР вже раніше дав дозвіл на виїзд.

РОСТИК ПРИЇХАВ НА ЛІКУВАННЯ

Ню Йорк, Н. Й. (О.К.). — В п'ятницю, 15-го липня ц.р., сюди прилетів з батьком маленький хлопчина, ім'я якого є відоме великій кількості українського громадянства у вільному світі.

Акція „Допоможіть Ростикові", що її започаткувала Суспільна Опіка Союзу Українок Америки, а мотором якої була редакторка „Нашого Життя" Уляна Любович, знайшла широкий та щирий відгук в українській громаді. Завдяки саме тому Ростик зі своїм батьком могли приїхати тепер до ЗСА, щоб тут можна було перевести складне лікування маленького пацієнта. Ростик та його родина живуть на т.зв. „відзисканих землях" Польщі, але там, на жаль, такої пластичної операції, як її він потребує, не роблять. За посередництвом знайомих історія нещастя тієї родини дійшла до ЗСА, а підхоплена СУА принесла збірку таких фондів, що тепер можна покрити кошти подорожі та розпочати лікування, тим більше, що і лікарі, за допомогою д-ра Любомира Кузьмака, і Медичний центр Ст. Барнабас в Лівінґстоні, Н. Дж., обіцяли лікувати пацієнта безкоштовно, а д-р Л Кузьмак особисто перебрав над ним опіку.

І ось в п'ятницю 15-го липня 1983 р. ми могли привітати Ростика з приїздом на американську землю. Виїмково гарячий день і великий рух на летовищі ім. Кеннеді не збентежили малого хлопчину, що на руках батька захоплював всіх своєю чарівною усмішкою. Зустріти його зібралася невеличка, але зворушена тією зустріччю групка, серед якої була ред. У. Любович, Лідія Савойка, яка і в тому випадку, як багато інших своєю працею як директорка Іміґраційного відділу при Американській католицькій конференції допомогла через Американський Червоний Хрест у приїзді пацієнта, Аня Кравчук, референтка Суспільної опіки СУА і Марійка Томоруг, член головної управи СУА. Пресу репрезентували репортери з „Дейлі Нюз" та „Свободи". І тут не летовищі Л. Савойка допомогла своїми зв'язками у прискоренні всіх формальностей. Зворушений батько Ростика Еміль Цилупа не мав слів подяки за поміч, яку вже досі зазнала його родина, а передусім своїм спонзорам Союзові Українок Америки і З. Іваницькому.

Оточений групкою зустрічаючих, Ростик усміхався тримаючи здоровою руч-

Ростик на руках батька Еміля на летовищі в Ню Йорку.

(Закінчення на стор. 4)

Д. НАГІРНИЙ ДОБИВСЯ ЧВЕРТЬФІНАЛІВ

Сан Хозе, Каліф. — Данило Нагірний, 16-літній український тенісист, дійшов до чвертьфіналів крайового турніру юнаків 16 років і нижче, програючи у трьох сетах. В цьому турнірі, який закінчився тут минулої неділі, він був першим ранґованим змагуном.

У групі переможених Д. Нагірний програв у півфіналі, теж у трьох сетах, проти Браєна Фловерса з Вестфілду, Н.Дж, 7-6 (7-5), 3-6, 6-4. Перед турніром Данилко був учасником спеціяльного тенісового табору, в якому приготовлялись юнаки до міжнародних розгривок за чашу Дейвіса. До шестичленного тіму ЗСА вибрано старших віком юнаків.

Починаючи в суботу, 23-го липня, Данилко братиме участь в однотижневому турнірі чоловіків, т.зв. Мючуал Бенефіт Лайф, в Савт Орандж, Н. Дж. В цьому турнірі беруть участь світової слави професійні змагуни.

В Америці

ВОСЬМИРІЧНЕ ОПИТУВАННЯ і слідкування за навчальною системою в ЗСА ствердило, що американське шкільництво має хронічні проблеми і потребує великих змін. В опитуванні зробили інтерв'ю з 27,000 особами і ствердили, що американські школи є повні балакучих учителів і незацікавлених учнів. Більшість учнів залишають школу неприготованими до праці і до життя в громаді. Вислід опитування опрацював у формі книжки, що появиться в найближчому часі, Джан І. Ґудеед, колишній ректор університету Каліфорнії в Лос Анджелесі.

ПЕРЕСЛУХАННЯ КОМІСІЇ Конгресу у справі брутальности поліції в Гарлємі мусіли перервати тому, що зібрані мурини-слухачі почали кричати, коли більше їх не допущено до залі переслухань, з приводу переповнення.

НЕВІДОМА БЛИЖЧЕ НЕДУГА кокосових пальм та інших родів пальмових дерев у ЗСА, що нищила їх безпощадно, вкінці почала уступати, як деревам защеплюють антибіотики, що їх вже давно вживають для людей та звірят. Спроби із антибіотиками дали дуже добрі висліди на Фльориді і є надія, що ця метода буде працювати також в інших місцях.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ Каспар В. Вайнберґер звільнив офіцера морської фльоти і нап'ятнував цивільних урядовців за те, що дозволили контракторам, які працюють для війська, ставити дуже високі ціни за матеріял. У пресовій конференції К. Вайнберґер остерігав усіх контракторів перед маніпуляціями для підвищення цін у працях для озброєння.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ створила окрему групу активістів, членів законодавчих тіл і інших, які будуть тепер їздити по ЗСА із промовами, щоб зменшити вплив президента Роналда Реґена на засоби масової комунікації.

В ТЕКСАСІ РОЗГОРІЛАСЯ тепер боротьба поміж нащадками мультимільйонера, власника піль нафтової ропи Г.Р.Коллена. Конфлікт хто має бути спадкоємцем триває вже чотири роки. Тепер, однак, адвокат однієї сторони жадає зміни судді у цій справі, оскаржуючи його у хабарництві.

НЕСПОДІВАНА БУРЯ навістила в понеділок 18-го ц.м. відому пляжу мешканців Ню Йорку Джовнс Біч, і вбила одну людину та поранила три блискавками. Як стверджено, причиною було те, що люди несвідомі небезпеки блискавок заховалися під парасолі, що їх вживають на пляжах.

В НІЧ З ПОНЕДІЛКА НА ВІВТОРОК 18-19 липня терористи знову перехопили літак, що летів з Фльориди до Ню Йорку, і він мусів приземлитися на Кубі. Це був великий літак лінії Амерікен Ейрлайнс з понад 100 пасажирами. Після трьох годин на летовищі в Гавані літак повернувся щасливо до Ню Йорку. Тим разом терористом був працівник одного банку в Ню Йорку, кубинської національности. Це вже четверте схоплення літака в цьому місяці.

ЄПИСКОП ДІЄЦЕЗІЇ Роквілл Сентер в стейті Ню Йорк, Джан Р. МекҐенн, видав пастирський лист до своїх католицьких парохіян, закликаючи їх агітувати за перерванням військової допомоги Ель Сальвадорові, як також просити Уряд про уділення часового політичного азилю втікачам із Сальвадору, яких є лише в його дієцезії 40,000.

СТЕЙТОВИЙ УРЯД ЗДОРОВ'Я в Ню Йорку ствердив, що річно вмирає на недугу рака в стейті Ню Йорк 37,000 людей, а реєструють 66,000 нових випадків. Уряд здоров'я ствердив також, що жертвами недуги рака паде більше чоловіків ніж жінок, а найбільший відсоток їхніх захворінь припадає на рака легенів — 21,4 відсотка.

У світі

ОРГАНІЗАЦІЯ КРАЇН експортерів нафти (ОПЕК) погодилася в понеділок, 18-го липня, дотримуватися узгодженого рівня видобутку нафти і установленої ціни 29 долярів за бочілку щонайменше до кінця цього року, не зважаючи на сварку з огляду на порушення цієї домовлености деякими членами. Організація дозволить лише Нігерії продавати свою нафту на 50 центів дешевше від домовленого рівня ціни. Іран та Ірак посварилися з огляду на бажання кожної з цих двох країн мати головою організації свого представника. Зате організація вирішила відкинути обидві кандидатури, мотивуючи таке рішення тим, що ці дві країни воюють між собою вже 33 місяці.

ФРАНЦУЗЬКА ПОЛІЦІЯ, розслідуючи терористичні бомбові акти на летовищі Орлі, які вбили 6 і поранили 56 пасажирів, арештувала 51 особу в понеділок, 18-го липня, для допиту і захопила при тому велику кількість зброї, вибухових матеріялів та радіопередавальну апаратуру. Французькі офіційні особи повідомили, що ці арешти завдали рішучого удару терористичній групі Вірменська таємна армія визволення Вірменії, яка призналася до бомбового нападу на квиткові каси турецьких летунських ліній минулої п'ятниці.

НІКАРАҐУАНСЬКИЙ сандіністський уряд за останні два місяці видав селянам більше документів на володіння землею, ніж за попередні чотири роки від часу захоплення влади. Нікараґуа прийшла відносно пізно до ритуального перерозподілу землі під найпоширенішим кличем по всій Південній Америці „земля тим, хто обробляє її". Але тепер, коли сандіністи опинилися під ударами повстанців з різних сторін, прості церемонії передачі землі селянам набрали в Нікараґуа в останні тижні нового значення. В районах, охоплених повстанською боротьбою, селянам дають землю і одночасно зброю і зобов'язують боротись з повстанцями.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОН Хавіє Перез де Куельяр розглядає можливість подорожі до Південної Африки наступного місяця з метою постаратися зрушити застій в переговорах про надання незалежности Південнозахідній Африці. З'єднані Стейти Америки, Південна Африка та інші африканські країни вважають, що генеральний секретар повинен зробити ще одну особисту спробу в цьому напрямі. Під час своєї подорожі Куельяр провів би переговори з урядами Південної Африки, Анґолі та місцевими лідерами Південнозахідньої Африки, а також з лідером південнозахідньоафриканської Народної організації Семом Нуйома, яка виступає і бореться за ліквідацію південноафриканської контролі над Намібією (Південнозахідньою Африкою).

НАЦІОНАЛЬНА АҐЕНЦІЯ контролі природних лих Філіппін повідомила, що сильні бурі, які пройшли над Філіппінськими островами, вбили 45 осіб і заподіяли матеріяльну шкоду на суму приблизно 1,2 мільйона долярів. У прибережному місті Орані морські хвилі знищили понад 1,890 будинків.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1 25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Оскарження в атентаті

Турецький терорист Мегмет Алі Аджа, що його в Туреччині засудили були на смерть за вбивство одного редактора та який утік з турецької в'язниці за кордон, перевів 13-го травня 1981 року атентат на Папу Івана Павла II, стріляючи до нього з найближчої віддалі на вщерть заповненій велетенській площі св. Петра у Римі. Важко ранений Папа видужав після успішних операцій, а вміжчасі терорист Аджа вперто твердив під час слідства і на судовій розправі, що він діяв самотужки без ніяких спільників і хотів вбити Папу тому, що католицизм небезпечний для мусулманізму. Але, видно, що прийшов до переконання, що не варто сидіти у в'язниці до кінця життя, як його засудили, і за посередництвом в'язничної адміністрації запропонував італійській прокуратурі, що він виявить всі подробиці дотичні його атентату, якщо йому зменшать кару. Невідомо, що йому обіцяв італійський уряд, але фактом є, що Аджа почав „співати". Тепер виявляють, що арештування у Римі трьох болгарських псевдодипломатів і бизнесменів за причетність до атентату на Папу й за активну допомогу атентатникові сталося вже в наслідок доносу цього турецького терориста. Тепер він пішов у своїх зізнаннях ще далі: він твердить, що ініціятива до виконання атентату — це було діло совєтського КҐБ. Можна собі уявити, що і великі гроші, що ними болгарські комуністи обдаровували того турецького терориста, який роз'їздив по всій Европі і жив розкішно, як якийсь багатир, походили не від бідної Болгарії, а таки з Москви.

Совєтський уряд очевидно, з обуренням" відкинув ці „інсинуації" і відпекався будь-якої причетности до пляну вбити Папу Івана Павла II. Це, мовляв, інтриґа „імперіялістів" — совєтський термін на означення Америки. Ясно, що ввесь світ вірить безпосередньо виконавцеві атентату й італійській прокуратурі та поліції, а не комунікатові совєтського ТАСС-у. Теорія, що Папа Іван Павло II став невигідним для Москви, особливо після того, як Папу одверто підтримав польський протикомуністичний робітничий рух і одверто хвалив „Солідарність", така теорія дуже віроґідна і логічна. Від самого початку ніхто не вірив, що Мехмед Алі став фанатичним оборонцем мусулманізму — на протязі кількох місяців перед атентатом у Римі, він роз'їздив по всій Західній і Східній Европі і розкидав грішми з невідомого джерела. Отож теперішня зміна його становища і рішення „сипати" своїх наказодавців та хлібодавців в заміну за скорочення в'язничної кари нікого не могла здивувати, дарма що він цим став „ворогом число один" в очах Москви і Болгарії і що йому, опинившись на волі під іншим прізвищем і навіть після косметичної операції, трудно буде заховатися перед пімстою КҐБ.

Адже ці його нові зізнання, які стали сенсацією для міжнародної преси і були милою несподіванкою для італійської прокуратури, поставили лідерів Західнього світу у дуже незручну ситуацію. Президентом Совєтського Союзу є тепер Юрій Андропов, учорашній шеф КҐБ. Підхопити зізнання турецького терориста і повести одверту кампанію проти Москви з домаганням покарати змовників на життя Вселенного Патріярха — це значило б повторити тактику австрійського уряду супроти Сербії після вбивства наступника австрійського престолу Франца Фердинанда і його дружини у Сараєві 18-го червня 1914 року. Виявлено тоді всі подробиці змови проти Франца Фердинанда і поставлено такий ультиматум Сербії, що вона мусіла його відкинути і піддатися під протекцію Росії.

Вибухла Перша світова війна.

З історичної перспективи знаємо, що справжніми причинами тієї війни була ривалізація Австро-Угорщини й Росії на Балканах і ривалізація Англії і Німеччини за панування на морях. Але безпосередньою причиною вибуху війни був атентат у Сараєво, це був камінчик, який зрушив лявіну. Теперішнє напруження відносин між ЗСА і СССР постало і продовжується і без причетности Ватикану. Але атентат на Папу і зізнання його виконавця могли б стати камінчиком, який зрушив би лявіну Третьої світової війни, якої ніхто не хоче. Тому не можна виключити, що західній світ всупереч свому переконанню, керуючись обов'язуючим у політиці критерієм доцільности, прийме до відома заперечення Москви, що вона „невинна", мовчатиме і вибере радше мир, аніж розголошування ревеляцій турецького терориста, який став був знаряддям того найбільшого протектора й організатора міжнародного тероризму, яким є большевицька Москва. Тільки колись, коли будуть вираховувати всі злочини большевизму, виднітиме між ними й атентат на Папу Івана Павла II.

Микола Бараболяк

САХАРОВ ПРО НУКЛЕАРНІ ЗБРОЄННЯ

Журнал „Форейн Афейрс" за літо 1983 вмістив на першій сторінці статтю відомого лідера дисидентського руху в СССР, співвинахідника нуклеарної бомби в Совєтському Союзі, лавреата Нагороди Нобеля за 1975 рік — Андрея Сахарова — про страхіття нуклеарної війни. Писання те має форму листа до професора стемфордського університету Дрелла у відповідь на його доповідь на тему нуклеарних зброєнь у Сан Франсіско, копію котрої то доповіді він переслав Сахарову до місця його виселення у місто Ґорький.

Нікудишність нуклеарної зброї

Свої міркування на тему нуклеарної зброї зачинає Сахаров від деякої статистики. Він твердить, що під цю пору існує більш-менш паритет між нуклеарними силами ЗСА і СССР. Під кінець 1980 року обидві сторони мали разом 50,000 нуклеарних зарядів. Їхня пересічна вибухова сила від 0.04 до 20 мегатонн, тобто від 40,000 до 20,000.000 тонн динаміту. Всі нуклеарні заряди світу за його підрахунком мають силу 13.000 меґатонн, тобто 13,000,000.000 тонн динаміту. Якщо взяти до уваги, що вибухова сила всіх бомб і інших зарядів у час Другої світової війни, була не більше як 6 меґатонн, то можна собі уявити, яку то нищівну силу ЗСА і СССР наготовили на загладу світу.

Сьогодні Совєтський Союз має перевагу в ракетах, насаджених у цементових криницях-силосах, які творять 70 відсотків вибухової сили їхніх ракет, коли 80 відсотків американського нуклеарного арсеналу прихована на підводних човнах та літаках. СССР розпоряджає зарядами більшої ваги, ЗСА меншої. Котрі заряди мають більшу нищівну силу — це питання. На думку Сахарова, малі заряди ефективніші. 5,000 зарядів, загальною силою 2,000 мегатонн може знищити 750 мільйонів людей. Один заряд ваги 400 кільотонн — 0.4 мегатонни — може вбити півмільйона людей, враховуючи досвід Гірошіми, де бомба ваги 17 кільотонн — 0.017 меґатонни вбила 40, 000 японців. Крім того від такої „бейбі" бомби прийде до майже повного знищення життя від вогню, тиску повітря та радіяції дальших мільйонів населення у тісно заселених пунктах, на які ракети головно наставлені. Нуклеарні бомби спричинять пожежі лісів, дими, закриють небо і люди будуть душитись. Єкспльозії пошкодять пасма озону, які хоронять землю від ультрачервоних променів сонця. Коли, хто не згине від вогню і недостачі кисня, то переживе цілковите розладдя у комунікаціях і транспорті, епідемії тощо?

Зброю вживається із метою виграти. Коли нуклеарною зброєю неможливо виграти, бо в нуклеарній війні не може бути переможців тільки самі переможені, то навіщо готовити таку зброю? — пише Сахаров. Він зокрема підтримує думку про т. зв. „нуклеарний поріг". Не можна й думати про те, що для відстрашення противника можливо вжити нуклеарну зброю на малу скалю. Раз її вжито, повна нуклеарна війна розгориться цілою парою. Обидві сторони впевняють, що готують цю зброю тільки з метою „відстрашення". Як можна налякати когось знаряддям, яке немислимо вжити? Має то сенс?

Конечність розбудови конвенціональних сил Заходу

Коли рахуватись із аґресією (Сахаров має на думці страх Заходу перед нападом зі Сходу), то конечно для втримання миру і відстрашення можливого напасника розбудувати до паритету конвенціональні збройні сили Заходу. На жаль, Захід пасе тут задніх. Причину тієї недостачі бачить Сахаров у недостачі політичної, економічної і мілітарної єдности між альянтами Заходу. Захід вагається змілітаризувати свою економіку, техніку та науку з метою повної мобілізації не-нуклеарних сил. Намагання президента Картера зробити мінімальний перший крок для досягнення балансу в ділянці конвенціональних збройних сил, запровадивши реєстрацію вісімнадцятьлітніх, стрінулась з опором. А баланс в ділянці конвенціональних збройних сил, це конечна передумова для зменшення нуклеарних арсеналів" — впевняє Сахаров. Народи Заходу не повинні піддаватись совєтській пропаганді про „особливо миролюбивий характер соціялістичних країн, їх прогресивність або досвід страхіть та втрат під час останньої війни", — оце слова Сахарова.

Замороження нуклеарних зброєнь

Сахаров говорить з д-ром Дреллом, що змагання відсунути страхіття нуклеарної конфронтації, треба зачинати від замороження, але водночас звертає увагу на те, що ледве чи це нині можливе. Треба взяти до уваги, що контроверсія на тому полі існує між двома різними політичними системами. На думку Сахарова, щоб могти договоритись про обмеження нуклеарних зброєнь, треба б зачати від поклясифікування різних родів нуклеарної зброї, надаючи кожній із них питому їм вагомість. Треба б вперед установити, який нищівний потенціял важких совєтсь-

(Продовження на ст. 3)

Ф. Лукіянович

Чи теніс ще далі білий спорт?

Ні відповідають знавці, бо від часу поширення професіоналізму, його колір змінився на зеленкувато-сорокатий. Зеленкуватий — від зеленого кольору доляра, а сорокатий — від подій, що діялись і далі діються на кортах та поза ними.

У шістдесятих роках колишній визначний змагун ЗСА Тоні Грейберт несміливо поширив професіоналізм у тенісі; після хитких початків чимраз більше змагунів вписувались в члени Асоціяції професійного тенісу мужчин (АПТМ). У співпраці із професійною ланкою жінок (АПТЖ) створено надзірне тіло, Раду професійного тенісу (РПТ).

І так, замість іти до праці і вправляти у вільному часі, змагуни і змагунки вправляють цілий час. Вони роз'їжджають по цілому світі, змагаючись у численних турнірах, які відбуваються на вільному повітрі або у критих залях.

Небажані явища

Теніс зродився в Англії в середньовіччі; грали його на королівських дворах. М'яч виробляли із волосіння та полотна, заливаючи його згодом ґумою. Модерний теніс відносять до 1873 року: З Англії його поширено на Европу та ЗСА.

Із впровадженням професіоналізму, уведено в цю раніше джентлменську гру всі неґативи та недоліки професіоналізму. Започаткував їх змагун ЗСА Стен Смит. Граючи у Каракасі, столиці Венесуелі, він вибивав м'ячі ракетою до трибуни з публікою. Його слідами пішов тоді ще молоденький Джіммі Коннорс химерною поведінкою та спорами проти рішень суддів. Румунський змагун Ілі Настасе (його прозвали „нешті" нестерпним), не тільки сварився із суддями — але обсипав їх вульґарною лайкою та довгими прокльонами, які автор цих рядків чув через мікрофон і розумів, знаючи румунську мову. Настасе карала частенько РПТ грошовими карами та навіть суспендувала його на короткі речинці.

Список продовжується

На кортах появляється і молодий Джан МекЕнро із ЗСА, який вславився не тільки якісною грою, але й непогамованим темпераментом. Йому властиве кидання ракети об землю, намагання вдарити противника м'ячем при стинці, а його спори та сварки із суддями майже належать до рутини.

Цього року, змагаючись у французькому відкритому турнірі в другій половині травня ц. р., він копнув фотоапарат одного репортера та вилаяв суддю. Один із кращих змагунів ЗСА Ґерулайтіс знаходиться під слідством під закидом торгівлі наркотиками. В кінці сімдесятих років фризієрка відомої тенісистки Биллі Джін Кінг подала її до суду за відшкодування за участь у лесбіянізмі.

Вимоги покарання

Через ці події підняли свій голос широковідомі колишні змагуни — Артур Еш, ЗСА, Джан Нюкомб, Кен Розволл, Рад Лейвер, з Австралії, вимагаючи примінення строгих кар для таких вибриків. До їхнього голосу долучилась більшість преси.

Донедавна РПТ, яка має нагляд та юрисдикцію над 81 більшим та поверх сотнею менших турнірів річно, примінювала кари дуже ощадно, що, як цій раді закинено, спричинилось до поширення вибриків. Тепер покарано МекЕнро по 1,500 долярів за кожну провину — копнення фотоапарату та образу судді, так що цей змагун за цей рік „доробився" покарань на суму 5,750 долярів.

Щоб притягнути публіку на менші турніри, організатори запевняють участь відомих змагунів, приобіцюючи їм певну суму за „явку" незалежно від висліду турніру. Багато змагунів твердить, що ця оплата, за „явку" — нешкідливе явище, тому воно практиковане. Але правильник АПТМ не дозволяє на це; томуҐільєрмо Вільясові, арґентинському героєві тенісу, присуджено однорічну суспенду та 20, 000 дол. кари за те, що отримав за участь у турнірі в Роттердамі 20,000 долярів. Вільяс заперечив цей закид, а МекЕнро та Іван Лендл запротестували проти кари.

Скільки вони заробляють?

Подаємо перших п'ять і десяте місце у чоловіків та жінок за перших п'ять місяців, щоб читачі зорієнтувалися у висоті приходу і побачили, що 500 чи 1,500 долярів кари для них незначна сума. Тому що перед ними ще сім місяців змагань, можна уважати, що їхній прибуток більш як подвоїться, хоча видатки за транспорт та готелі поїдають частину прибутків.

Чоловіки: 1. І. Лендл, Чехо-Словаччина, 535,938 дол., 2.100.000 дол. за минулий рік; 2. Ґ. Вільяс, Арґентина, 361,359 дол. ; 3. Дж. МекЕнро, ЗСА, 324, 612 дол., — 5. Матс Вілляндер, Швеція, 175,169 дол., 4. Томас Смід, Чехо-Словаччина, 185, 384 дол. ; та 10. Билл Скенлон, ЗСА, 132,975 дол.

Жінки: 1. Мартіна Навратілова, ЗСА, 327,000 дол.; 2. Крис Еверт-Ллойд, ЗСА, 149.800 дол.; 3. Андреа Єґер, ЗСА, 111, 425 дол., 4Пет Шрайвер, ЗСА, 102, 300 дол.; 5. Сільвія Ганніка, Західня Німеччина, 100,550 дол.; 10. Кеті Джордан, ЗСА, 58,285 долярів.

Як бачимо, у чоловіків,

(Закінчення на ст. 4)

Олександер Татомир

ПОВОРОТ ВІЛЛЯМА МИРРІ ДО БОГА

Радіо, телевізія і преса радо поміщували фальшиві оскарження проти Вілляма, але не мали відваги сказати правди про шкільну діяльність матері.

Автор пробував різних зайнять, щоб утримати дружину й донечку, але приходи були дуже малі. Тоді він виїхав до Гюстону, де завдяки колишнім друзям отримав відповідальне становище в летунській фірмі. одного разу, коли вертався з праці прийшло йому на думку, що мусить бути Бог, бо напевно існує диявол: „Я стрінув його, я говорив до нього і доторкався його. Він є усібленням зла. Ним є моя матір та інші подібні до неї, яких я знав".

Щоб позбутися небезпечного налогу пиянства Віллім почав учащати на сесії Анонімного алькоголізму. Там довідався, що за допомогою Бога зуміє побороти свій наліг. Значить, добрий Бог розв'язує трудноші та проблеми. Мусить бути добро, бо автор глядів у вічі зла. Мусить бути Бог, бо він стримував диявола. На кінці сесії всі встали й відмовили молитву. Автор вперше від шкільних часів у Балтиморі, теж встав і молився.

Віллям думав над цим, як сказати американцям, що велику частину їхньої історії та традиції вони втратили тільки тому, що одна жінка не хотіла признатися, що поповнила гріх і постановила боротися проти Бога. І Віллям Миррі, автор вищезгаданої книжки, став почувати себе краще... В праці він мав більше успіхів та більше вільного часу, який використовував на писання правди про останніх 15 років свого життя.

У 1979 році перед Різдвом натрапив на цінну книжку Тейлор Колдвел п. з. „Dear and Glorius Physician". Зміст цієї книжки зробив на нього незвичайно сильне враження. Людина, яка від дитинства пройнята була ненавистю до Бога, коли віднайшла Його в Христі — загорілася євангельською любов'ю.

Поворот до Бога

Дня 24-го січня 1980 року незвичайний випадок змінив докорінно все Вілляма дальше життя. У сні його мучив жахливий кошмар. Нагло він побачив сяючий золотий меч, який цей кошмар розрубав на дві частини. Меч тримав у руці могутній крилатий янгол. Вістря його меча спрямоване вниз нагадувало хрест. На рукоятті був напис: „Під цим знаком переможеш". Кінець вістря доторкав відкриту книгу св. Письма. Автор пробудився та усвідомив собі, що його розшуки за правдою кінчаються на сторінках св. Письма, яке його родина допомогла викинути із публічних шкіл в Америці. Він вірив, що цей сон вказав на дві речі: Розв'язка всіх його проблем находиться у св. Письмі й що тільки при допомозі хреста він буде здібний перемогти трудноші.

Купив книгу св. Письма, написану великим лікарем євангелистом Лукою, і найшов там відповідь в Ісусі Христі. В церквах він чув, що треба визнати свою вину і приймити Ісуса до свого серця. Досі автор не зробив цього кроку, аж щойно тепер... Бог вже не був для нього чимсь далеким, якоюсь безособовою силою... Тепер він пізнав його персонально... Життя Вілляма почало наглядно мінятися на краще. Він знав із св. Письма, що про все, про що просимо в імені Ісуса Христа в молитві, — прийде відповідь. Це сталося... Згодом попросив, щоб Бог звільнив його з налогу курення. Прямо в чудесний спосіб автор не тільки втратив охоту курити, але і покинув його бронхіт ще з дитячих років. На місце ненависти, прийшла любов. Віллям перестав ненавидіти свою матір. Він зрозумів, що вона робила винними людей і Бога за свої гріхи і недомагання. Вимагала від Бога різних речей, а коли Він її відмовив, то вона починала відкрито Його поборювати.

Авторові залишалося ще перепросити дружини Сузанну і Валерію та свої дві дочки за всі недотягнення. Він хотів також просити прощення Батьківщину за грабунок частини її спадщини із молитов і читання св. Письма в школах.

Публічне каяття та сповідь

Віллям написав два листи. В першому із них перепрошував населення Остину за створення в їхньому місті Американського атеїстичного центру. Другий лист був адресований до мешканців Балтимору й надрукований в „Балтимор Сан" у 1980 році. Автор прохав вибачення за припинення читання св. Письма й відмовлювання молитов у публічних школах цього міста. Підкреслив, що тільки через поворот до традиційних вартостей і до віри в Бога американська нація зможе пережити цей час випробування та хаосу в світі.

Ці листи зробили велике враження. Про них розписалася преса, ними зацікавилися радіо й телебачення. Вілляма запрошено до Вашінгтону на пресову конференцію, де він зустрівся з

(Закінчення на стор. 4)

Ю. Ф.

ПАМ'ЯТІ ПРОФ. Д-РА КОСТЯ АНДРУСИШИНА

Тринадцятого травня 1983 року розлетілася по Саскатуні і по околиці сумна вістка, що відійшов від нас у вічність д-р Кость Андрусишин, вислужений професор Саскачеванського університету. Помер він раптово у місцевій лікарні.

Св. п. Константин Генрик Андрусишин народився 19-го липня 1907 року у Вінніпеґу. Батьки його, Михайло і Франціска, з дому Руда, походили з околиць Калуша і еміґрували до Канади у 1905 році. До початкової школи ім. св. Миколая св. п. К. Андрусишин ходив від 1912 до 1920 року у Вінніпеґу. У школі вивчав також українську мову. Середню освіту здобув в Еколь Прованшер у Сен Боніфасі між 1920 і 1924 роками, де познайомився також і з французькою і польською мовами. У 1925 році батьки післали сина на студії в Манітобський університет, в якому він здобув перший ступінь бакаляра в 1929 році, а другий у 1930.К. Андрусишин спеціялізувався у французькій і англійській мовах та літературі. 1930 року виїхав він до Парижу, щоб там, на Сорбоні, продовжувати навчання французької літератури. У тому самому часі підготовляв він маґістерську працю, присвячену французькому письменникові Шатобріянові, прийняту Манітобським університетом у 1931 році.

На жаль, під час кризи 1930-их років не було можливостей для праці в академічній ділянці для нашої освіченої молоді в Канаді. Молодий маґістер включився у місцеве українське організоване і культурне життя. Він став музичним провідником Товариства „Просвіта", виголошував доповіді українською і англійською мовами, підготовляв статті до українських часописів та журналів, поширюючи водночас своє знання української мови. Так він працював на просвітній ниві п'ять років. Але поклик до дальшої науки і до академічної праці привів св. п. К. Андрусишина в університет у Торонто в 1936 році, де він почав докторські студії у французькій літературі, вивчаючи також мови і літературу еспанську та італійську. Він успішно оборонив дисертацію про Анатоля Франса і Ернеста Ренана та отримав докторат у 1940 році. Під час свого перебування у Торонто він викладав протягом одного семестру курс про італійське Відродження, у заступстві одного професора.

Але криза далі панувала в Канаді і йому довелося повернутися у Вінніпеґ, де він став головним редактором популярного українського тижневика „Канадійський Фармер" і був ним від 1940 до 1944 року. За той час появилися у тижневику десятки, а то й сотні статтей на різні теми його пера. У 1940 році він став дійсним членом Наукового Товариства ім. Тараса Шевченка і брав участь у формуванні та у перших нарадах Комітету Українців Канади.

Вкінці доля таки усміхнулась — відкрилась йому можливість працювати на академічному полі. В 1944 році Саскачеванський університет звернувся до нього з пропозицією стати викладачем слов'янських мов та літератур. Д-р Андрусишин мав уже знання у ділянці україністики, але треба було ще його доповнити знанням русистики і славістики. Щоб досягти цього Саскачеванський університет порекомендував його на стипендиста Наукової Фундації Рокфеллера. Він виїхав до Гарвардського Університету, де працював рік як науковий дослідник під наглядом одного із перших американських славістів, професора С. Кроса. Восени 1945 року почав виклади в Саскачеванському університеті, впровадивши у програму навчання курси української мови - перші акредитовані курси у цій ділянці на північноамериканському континенті. Викладав одночасно і курси русистики, одні з перших таких курсів у Канаді. Д-р Андрусишин співпрацював з професором Дж. Симпсоном і з такими провідниками організованого українського життя Саскатуну як д-р Т. Павличенко і Ю. Стечишин у заснуванні першого відділу славістики та курсів українознавства на Саскачеванському університеті. Крім того, він кинувся у вир праці над виготовленням шкільних підручників і українсько-аглійського словника для університетської молоді, брак яких дошкульно відчувається нашими педагогами. У тій ділянці св. п. К. Андрусишин був одним із піонерів не тільки в Канаді, але й у цілому англомовному світі.

Університетська адміністрація належно оцінила запал, працьовитість і посвяту д-ра Андрусишина і підвищила його до ступеня доцента у 1946 році, надзвичайного професора в 1949 році і професора в 1955. З 1950 року він став першим головою новозаснованого відділу слов'янських студій Саскачеванського університету. В 1947 році Канадська Асоціяція викладачів східньоевропейських мов вибрала його заступником голови. Перша українська читанка пера д-ра Андрусишина для студентів університету появилася друком у 1949 році. Багато більше зусиль і наполегливої праці, часто до пізньої ночі, вклав К. Андрусишин для збірки матеріялів, підготови і випуску найобширнішого українсько-англійського словника. Його десятилітній труд і труд співавтора словника Я. Крета приніс побажаний плід. У 1955 році Саскачеванський університет видав цей твір — 1163 сторінки друку, 95,000 гасел, 35,000 мовних фраз. Поява цього словника значно приспішила розвій українознавчих студій в англомовних університетах. У редагуванні словника допомагала також перша його дружина, Олена, з дому Крет, яка упокоїлась у 1953 році.

Від початку свого перебування у Саскатуні д-р Андрусишин включився у громадське і суспільне життя: давав доповіді, читав лекції в різних українських установах, між іншими в Національному Об'єднанні, та дописував до часописів. Належав до Провінційного комітету для справ уведення української мови до середніх шкіл Саскачевану і до Асоціяцій Українських Учителів. У 1950-их роках був довголітнім головою Централі Українців Католиків Саскачеванської Епархії, членом і почесним головою Клюбу Українських Католицьких Професіоналістів „Фідес". Багато іншої відданої праці поклав він на організаційній і культурній ниві. Після закінчення роботи над словником д-р Андрусишин приступив до інтенсивної перекладацької діяльности. Він добре здавав собі справу, як мало знають про українську науку, літературу і культуру на Заході, і то не тільки чужинці, але й нове покоління українських поселенців, яке почало втрачати знання мови батьків і дідів. Помічними у цьому важливому ділі були для нього грошові дотації фірми Інтернешенел Нікель; 1958-59, і Канадської Ради, 1959-60 роки. Д-р Андрусишин мав нагоду відвідати бібліотеки і книгозбірні на цьому континенті і в Західній Европі, де знаходились багаті українознавчі матеріяли, і сконтактуватися з людьми, які працювали на полі україністики.

(Продовження буде)

Ігор Костецький відійшов у вічність

Нещодавно з Німеччини надійшла запізніла вістка про смерть 14-го червня 1983 року одного зі засновників Українського Шекспірівського Товариства, широковідомого на поселеннях письменника, перекладача, есеїста, а також активного видавця-пропагатора українського мистецького слова Ігоря Костецького.

Письменник І. Костецький народився 14-го травня 1913 року в Києві, у родині педагога-вокаліста. Там же він закінчив у 1928 році семирічку, після чого по роках мандрівного життя набував театральну (режисерську) освіту: від 1933 року в Ленінграді, а від 1935 у Москві з дворічною практикою на Уралі.

Белетристичні твори І. Костецький почав публікувати під час війни. Особливої уваги заслуговують його експресіоністично-сюрреалістичні збірки новель „Оповідання про переможців" (1946), „Там, де початок чуда" (1948) та збірка п'єс „Театр перед твоїм порогом" (1963), з дуже рідкісним у нас елементами „абсурду". До його багатої й дуже різноманітної творчости належить перший повний переклад на українську мову Шекспірових сонетів, кількох п'єс і велика кількість перекладів поезій С. Георге, Новаліса, Т.С. Еліота, Езри Павнда та інших. Св.п. І. Костецький крім того брав участь у редагуванні першого повного українського перекладу Біблії, виданого 1963 року отцями Василіянами в Римі.

Одинадцятого січня цього року померла дружина І. Костецького, народжена 31-го липня 1902 року, німецька письменниця Елізабет Костецька-Котмаєр, якій належать німецькі переклади Василя Барки (Trojanden-Roman", 1956) та багатьох інших українських поетів, зібраних і виданих книжкою „Weinstock der Wiedergeburt" (1957).

І. Костецький та Е.Костецька-Котмаєр протягом останніх 20 років жили в німецькому містечку Швайкгайм, поблизу Штутгарту, де їх і поховано.

Олег Зуєвський
Яр Славутич
За Управу Українського Шекспірівського Т-ва

Українська Потіха у Лас Вегасі — Джой Бриттан

Посеред відомого на цілий світ міста — оази розваг і відпочинку, яким є Лас Вегас височить маєстатично одне з найбільших касино-готелів, славне MGM зі своєю атракцією — „Jubilee Show". І коли у вигідній льожі при вечері чи шампані ви насолоджуєтесь барвистою програмою, яка відбувається динамічно на багатій сцені з найновішим технологічним та декоративним устаткуванням, ви подивляєте винахідливість і прецизійність виконавців. Одначе над усією мистецькою програмою домінує екзотика вродливих та гармонійно підібраних красунь, які граціозністю, мов ті античні богині, заквітчують своїми плавними рухами цілу програму.

Ось в трансі безжурної естетично-мистецької насолоди мов з небес сходить на землю чарівна постать. Ви захоплюєтесь її вродою та одягом, а ще більше її дзвінким та повним інтимности чарівним голосом. Присутні в щирому захопленні вітають її щирими оплесками, тому що красуня ця є своєрідною та відрізняється від інших. Вона своїм голосом, чарівною усмішкою та рухами полонить увагу присутніх і їхні серця.

Хто ж вона, що має силу і чар так очаровувати?

Вона — чарівна українська квітка, народжена на „чужому ґрунті", талановита і вродлива співачка - танцюристка та віддана українська патріотка з Канади, відома як Джой Бриттан, або як вона себе зве по-рідному — українська Потіха. Крім своєї вроди і талану, наша Потіха зберегла в собі прецінний скарб, переданий їй предками — любов до України.

Народжена в свідомій незаможній родині наша Потіха вже зі самого малку плекала в собі любов до всього, що українське, до нашої історії, традицій і мистецтва. Батьки Потіхи, також народжені у Канаді, завжди допомагали їй в тому, а також робили всі старання, щоб їх донечка здобула освіту. Маленька Потіха Козодій (так звалися її батьки) від самого малечку відзначалася як здібна учениця, здобуваючи ввесь час відзначення та нагороди. Крім свого звичайного навчання, молода Потіха вечорами навчалася української мови і мистецтва, а також українського куховарства, чим вона пишається до сьогодні. Її любов до музики і співу спрямували її до музичної консерваторії у Торонто, де вона закінчила теорію музики. На сімнадцятому році життя Потіха розпочала свою кар'єру від виступів на Сі-Бі-Сі „Juliette Variety Show," і продовжувала їх протягом трьох років. Після того молода співачка і танцюристка створила власну музичну групу „Joy" та успішно подорожувала по ЗСА і Канаді аж до часу підписання контракту зі „Сендс готел енд касіно" в Лас Вегасі. Користаючи зі свобідних днів, Потіха виступала по країнах далекого сходу та великих містах ЗСА і Канади, включно з Голливудом.

Джой Бриттан — українська Потіха.

Сьогодні Потіха або Джой Бриттан з великим успіхом виступає в одній із головних ролей „Jubilee Show" в одному з найкращих і найбільших готелів - касино в Лас Вегасі „MGM".

Здавалося б, що блискуча кар'єра та матеріяльне грошове забезпечення відвернуть увагу молодої артистки від усіх інших справ та ідей, одначе, це все не має місця у почуваннях Потіхи. Її шляхетні почування до України та її духовий зв'язок з українським народом зміцнюються і кріпнуть з кожним днем і годиною.

Серед неукраїнського світу Потіха являється найкращим амбасадором нашої справи та відважним оборонцем української гідности та її історії. Народжена і вихована поза Україною Потіха не має ні крихітки почування меншевартости, і вона на кожному кроці підкреслює свою українську приналежність і свою національну українську гордість і принциповість. Свідоцтвом того є випущення її української платівки (невдовзі буде виготовлена друга платівка), частих інтерв'ю з кореспондентами англомовних видань, під час яких вона з любов'ю до України боронить її проти всіляких історичних фальшувань та заперечує її „змішування" з Росією. Її останнє інтерв'ю в „Шов Биз" — журналі в Лас Веґасі, за 3-тє липня ц. р., є доказом її великого завзяття та уміння переконувати, коли справа торкається найсвятішого кутика її душі — України. Втримує вона зв'язки та виступає в нашій громаді. Осягнувши повну матеріяльну незалежність, плянами Потіхи є відвідати зі своїми гостинними виступами українські громади з метою скріплення серед них віри в осягнення наших священних ідеалів, а також і завітати по змозі до всіх країн вільного світу, пропаґуючи українську культуру - мистецтво й освідомлюючи чужинців про Україну, її історію і традиції, а передусім, що Україна — це не є „Раша".

Що ж можна сказати про цю українську троянду, як лише те, що люба і дорога вона усім нам. Вона — наша гордість і надія, наша справжня Українська Потіха і світлий приклад поколінням.

Д-р Святополк Шумський

Емілія Запорожець — 50 років служби українській спільноті

Українська громада в Дітройті відома із своєї динамічної діяльности не тільки в ЗСА, але далеко далі. Цю динаміку, а головно успіхи слід завдячувати окремим діячам, що своєю творчою ініціятивою унапрямлюють громадські дії і своєю відданою, іноді дуже важкою працею та співдіями з цілістю, завершують окремі ділянки, щораз то новими успіхами.

Одною із таких визначних громадських постатей на терені Метрополії Дітройту є Емілія Запорожець. Її творчу ініціятиву та активність наглядно бачимо в щоденному житті громади. Для кращого віддзеркалення тієї праці, а зокрема для вияву загальної пошани, заходом метрополітального Відділу УККА влаштовано в п'ятницю, 1-го липня ц.р., у парафіяльній залі св. Йосафата в Воррені, ювілейний бенкет з нагоди 50-ліття суспільно-громадської праці Ювілятки.

Біля 150 осіб, переважно представників українських організацій, репрезентантів інших національностей, провідних діячів американських суспільних установ та Інтернаціонального Інституту взяли участь у бенкеті. Програму бенкету відкрив і нею проводив Зенон Василькевич, голова Метрополітального Відділу УККА. Вступну молитву провів о. Вернард Панчук, ігумен ЧСВВ і парох церкви НЗПД М в Гемтремку. Після вечері Мері Бовл, директор Інтернаціонального Інституту в своєму слові вказала на тісну довголітню співпрацю з Е. Запорожець, яку згаданий Інститут вшанував окремим бенкетом чотири дні тому, нагородивши Ювілятку окремими почестями за її видатну працю для загального суспільства метрополії Дітройту. З уваги на відсутність представників стейтової легістратури та міської адміністрації, які із-за поважних причин не могли взяти участи в цьому бенкеті, від деяких відчитано привіти, між іншими, від Меннена Дж. Вілліямса, колишнього губернатора, а тепер судді Найвищого суду стейту Мишиґен; від Френка Стелла, репрезентанта стейтового відділу Республіканської партії; міської ради Дітройту та багатьох інших. Довгий список привітів від українських установ метрополії прочитав тостмайстер Зенон Василькевич.

З особливою увагою учасники прослухали промову д-р Марусі Бек, в якій вона з красномовністю вказала на життьовий шлях та творчу діяльність Ювілятки на протязі 50 років.

Емілія Запорожець народилася в Чикаґо у відомій родині інж. Приймиї. Громадську активність розпочала ще в родинному місті. У 1936 році переселилася з родиною до Дітройту. Її (уже покійний) чоловік інж. Петро Запорожець, поважний суспільно-політичний діяч, голова Української Гетьманської Організації, втішався високим авторитетом в українському суспільстві в ЗСА. Емілія поруч з родинними обов'язками (чоловік і дві доньки) зразу включилася в громадську роботу. Визначалася вона, особливо в зв'язках української громади з американськими науковими, суспільними та урядово-адміністраційними колами. Безліч очолюваних нею комітетів та комісій вив'язувалися з повним успіхом зі своїх завдань. Вона виконувала й виконує те, чого, мабуть, не вдалося б комусь іншому. Дослівно, не було ні одної ділянки громадського життя, де Емілія не проявляла б своєї ініціятиви та не доклала свого труду. Для неї не має значення форма та зміст роботи, вона діє там, де бачить потребу української громади. Вона — одна із найближчих співробітниць покійного д-ра І. Панчука, проф. С. Мамчура та інших провідних постатей в минулому, вона незаступима й сьогодні. Тож недаром ця громада, для якої працює Ювілятка, так урочисто вшановує її сьогодні, — сказала М. Бек.

Проф. Михайло Віхорек, найдавніший та найближчий співробітник Емілії, у своєму слові англійською мовою вказав на повну динаміки діяльність Ювілятки серед американського та міжнаціонального суспільства. Про це свідчать різні відзначення та нагороди, якими наділювано шановну Ювілятку в минулому й сучасному. У 1961 році вона була „Українкою року"; у 1962 зайняла перше місце з-поміж п'яти найбільш визначних жінок Дітройту; 1963 - Інтернаціональний Інститут відзначив її особливим відзначенням за взірцеву діяльність; 1976 року нагороджена Комітетом 200-ліття ЗСА; 1979 — була „Громадянка-волюнтаристка"; 1980 - 82 нагороджена Республіканською партією за особливу активність; у вересні 1980 року губернатор стейту Мишиґен В.Дж. Миликен нагородив її почесною ґрамотою. Годі в такій короткій статті вичислили її заслуги та відзначення. Про це свого часу писала й тепер пише українська та англомовна преси.

Емілія Запорожець.

У розваговій частині програми молодий бандурист-соліст Михайло Середюк виконав під звуки бандури низку народних пісень. Учасники спонатнними оплесками нагородили виконавця.

В окремій точці бенкету Мері Бовл, директор Інтернаціонального Інституту, крім почесної грамоти, вручила Ювілятці срібний пропам'ятний таріль. Від української громади Зенон Василькевич вручив їй два образи роботи відомого мистця-маляра Ека. При кінці програми проф. С. Марчук промовляв від Української Культурної Фундації, яка вже довгі роки кермує курсами української мови на Вейнському університеті, для чого Ювілятка вклала багато свого труду.

В заключному слові Емілія Запорожець висловила подяку організаторам цього бенкету. Підкреслила, що вона не заслуговує на будь-яку громадську подяку чи нагороду. Вона працює з почуття патріотичного обов'язку для українського народу, з якого вона вийшла. Вона була і, якщо Господь дозволить, буде діяти там, де добачатиме бодай крихітку користи для української спільноти. Вона ніколи не обмежувалися до будь-якого політичного середовища. Для неї українець — це віруюча в Бога людина з українським державницьким світоглядом. Так її виховали батьки, такий шлях унапрямнила її довголітня праця в громаді. З глибини серця подякувала вона всім присутнім за участь та вияв уваги її скромній особі.

Кінцеву молитву провів о. К. Височанський, парох церкви св. Йосафата.

Варто відмітити відрадний факт, що громада ще за життя вшановує тих діячів, що її творили та вкладають для неї свій труд, бо після смерти буде вже запізно. А коли мова про ювілятку Емілію Запорожець, вона вповні заслужила на громадську пошану та вдячність.

Василь Папіж

Спортова зустріч УПЛ

Кошиківський турнір Української Православної Ліги відбувся від 3-го до 5-го червня в таборі Всіх Святих в Емелтоні, Па. Брали участь дружини з парафій Картерет, Честер-Філядельфії, Геммонду-Палос Парку, Линдори, Монесену і Скрентону.

Дружини були мішані — молоді та дорослі члени Ліги, дівчата й хлопці. Наймолодшому грачеві було 12 років, а найстарший не признавався до свого віку. Кожна дружина мала нагоду грати принаймні дві гри перед еліминацією. У фінальній грі дружина з Линдори виграла першенство, Скрентон виграв друге місце, а Монесен третє.

Серед старших найбільш вартісним змагуном був обраний Кенет Гуля із Скрентону, а серед молодших — Марко Погода з Картерету. До збірної дружини були вибрані: Іван Болнар з Картерету, Григорій Телепнів з Картерету, Андрій Болонка з Честеру, Тим Патронік з Геммонду, Джим Циган з Линдори, Майк Гасичек з Линдори, Тед Дяків з Линдори, Марко Біман з Монесену, Орест Ціплій зі Скрентону та Монес і Майк Славичі з Скрентону.

Молитви під час зустрічі переводив о. Дяків, господарями зустрічі був Відділ УПЛ.

Андрій Білик

Сахаров...

(Продовження зі стор. 2)

ких ракет типу СС-18 чи СС-20, порівнюючи їх з відповідними американськими ракетами, яка співмірність між земними ракетами, де мають перевагу совєти, з ракетами на підводних човнах і в повітрі, де сильніший Захід. Яку вибухову нищівну вартість має десять менших ракет, порівнюючи з десятьма „мірвованими" на одному вистрілювачі. Яка їх вразливість на знищення, їхня прецизність? Щойно установивши такий ключ, можна б почати договорюватись про скорочення кількости окремих родів цієї зброї.

У переговорах конечно брати до уваги всі можливі сценарії агресії і психологічні фактори. Маючи на увазі побоювання Заходу перед агресією з боку Совєтського Союзу, Сахаров каже, що такі побоювання вповні оправдані, якщо йдеться про напад з боку тієї країни, яка має сильніші конвенціональні збройні сили. В такій ситуації сильніша сторона зможе легше примусити слабшу до капітуляції. З другого боку Сахаров натякає на те, що не можна нехтувати побоюваннями сторони, яка мусить рахуватись із не одним тільки противником (Китай і ЗСА для СССР).

У роззброєневих переговорах треба, отже, рахуватись із специфічними мілітарними, стратегічними і політичними реалітетами і не надіятись надто на скорий успіх у роззброєневих переспpавах. Дивлячися на питання тверезо, Сахаров уважає, що переговори про роззброєння можуть тривати ще 10-15 літ... А вміжчасі? Треба усвідомлювати суспільства про небезпеку, у якій людство найшлось завдяки цій жахливій зброї. Якщо йдеться про безпосередні проблеми, Сахаров виправдує насадження в Европі ракет типу Першінг II і „літаючих ракет", порівнюючи ракети типу СС-20 з нуклеарними Заходу (Першінг I та та французькі і британські ракети), які заслабі, щоб відстрашити Совєтський Союз від агресії на Европу. Сахаров уважає теж, що ЗСА, щоб не найтись у становищі слабшого, мусять випродукувати якусь кількість ракет типу модерних МХ-ів.

Закінчуючи свій лист, Сахаров звертає увагу на те, що поза всякими мотивами стратегічного характеру, не можна забути про те, що передумовою усякого договорення про роззброєння між Заходом і Сходом, мусить бути щирий вияв миролюбства по стороні тих, які нині, наприклад, порушують постанови Гельсінкських Угод про права людини, або стосують агресію як у Афганістані. „Правдива забезпека перед нуклеарною війною, є можлива тільки устабілізувавши міжнародні стосунки, відкинувши експансивну політику, зміцнивши довір'я між народами, відкривши і спляризувавши соціялістичні суспільства, шануючи людські права в цілому світі, та наблизивши до себе соціялістичні і капіталістичні системи, що єдино може розв'язати глобальні проблеми".

Ледве чи хто на Заході з'ясував небезпеку нуклеарної війни і проблему миру у світі, як Сахаров. Мабуть його за цю статтю в Горькому по голові не погладять. Світ стежить за тим, яка буде реакція на цей лист з боку Андропова.

Д-р Євген Бутрій — новий український лікар у Дітройті

Велика українська громада в Дітройті збагатилася цього літа ще на одного молодого професіоналіста, що ним став д-р медицини Євген Бутрій. Це вже другий лікар, якого видала ця свідома та загальношанована родина Бутріїв. Донька, д-р Аня Бутрій-Блюй, сестра д-ра Євгена, вже сім років працює в одному з найбільших шпиталів в Дітройті спеціялістом дитячих хворів. Тепер її слідом пішов брат Євген.

Молодий д-р Євген народився в Дітройті. Національносвідомі та релігійні батьки старалися дати своєму синові сильний фундамент релігійно-національного виховання. Змалку бували з ним кожної неділі в церкві.

Євген закінчив початкову та середню школу Непорочного Зачаття ПДМ в Гемтремку з відзначенням. До того після 10 років навчання в українознавчій школі („Рідної Школи") Євген здав матуру з української мови „відзначаюче". У Вейн Стейт університеті був відзначаючий студент, за що одержав повну стипендію для закінчення студій. Належав до Пі Бета Каппа. Врешті, 8-го червня 1983 року молодий Євген закінчив свої медичні студії у Вейн університеті ступенем доктора медицини.

Д-р Євген Бутрій

Щорічно українська громада в Дітройті збільшується новими професіоналістами. На жаль, більшість з них у цій громаді не проявляється. Це залежить у найбільшій мірі від батьківського виховання. Є всякі підстави вірити, що молодий д-р Євген, якого, крім батьків, виховала Церква, СУМ та українське середовище взагалі, буде корисним під кожним оглядом для тієї громади, яка радісно прийняла вістку про його науковий успіх.

Батьки д-ра Євгена Бутрія є членами 146-го Відділу УНС.

Адріян Блюй

Мистецька виставка у Денвері

За ініціятивою і старанням подружжя Ірени і Мирослава Кальбів у червні і липні ц.р. була улаштована виставка українського народного мистецтва у приміщенні міської бібліотеки в центрі Денверу. Ціль виставки — запізнати чужинтів із найкращими зразками українського мистецтва.

Кожного року відвідують Колорадо і Денвер тисячі туристів влітку і взимку. На виставці показано зразки різьби, кераміки, писанок, вишивок і народної ноші. Експонати, ефективно розміщені, майстерно виконані, роблять на глядача приємне враження. З різьби належить відмітити запускані, різьблені долотцем, інкрустовані касетки і вази, з кераміки — зразки із деяких областей України, особливо гарний у гуцульському стилі збанок роботи М. Кальби.

З вишивок гарно вишивана яворівським стібом подушка і великого розміру серветка із вишиваними для Великоднього кошика писанками роботи п-і Ірени.

В ділянці писання писанок Мирослав Кальба має професійне знання. Кожного року перед Великоднем він провадить курси писання писанок, головно для чужинців.

На виставці показано не лише гармонійні і приємні кольори, але також різні стилі і різні розміри писанок, писаних, різьблених, інкрустованих. Короною виставки писанок було велике яйце струся, майстерно розмальовано у гуцульському стилі роботи М. Кальби. Поміж експонатами були розміщені деякі зразки народної ноші у мініятюрі гуцульщини, полісся, лемківщини, полтавщини роботи Дарії Яворської.

Належить підкреслити факт, що подібні виставки родина Кальбів улаштовує кожного року у різних частинах Денверу й околиць і тим самим ширить не тільки добре українське ім'я посеред чужинців, але також дає доказ багацтва українського мистецтва і культури.

М.Я.

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що 18-го липня 1983 р., відійшов у Вічність на 88-му році життя

сл. п.

проф. ВІТАЛІЙ БІЛИНСЬКИЙ

народжений у Черкасах, Україна, полковник УНР, активний учасник Українських Визвольних Змагань 1917-20 рр., український громадський і церковний діяч на еміґрації.

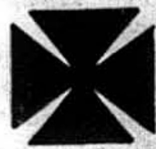
Покійний осиротив дві сестри в Україні та багато Приятелів і Знайомих у вільному світі.

ПАНАХИДА — в четвер, 21-го липня 1983 р. в год. 6-ій у Quinn Funeral Home в Асторії при Бродвей і 36 вул.

ПОХОРОНИ — в п'ятницю, 22-го липня 1983 р., після похоронних відправ, о год. 10-ій рано у катедрі св. Володимира при 82-ій вул. в Ню Йорку, а звідтам на Цвинтар-Пам'ятник в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

З. МАЦИК і В. ТАНАСІЙЧУК
виконавці завіщання

КРАЙОВА УПРАВА БРАТСТВА І. УД УНА

сл. п.

ЛЮБОМИР С. РИХТИЦЬКИЙ

ненадійно відійшов у Вічність дня 16-го липня 1983 року

Великим болем опечаленій Дружині, Дітям і Родині Покійного, складаємо від всіх кол. Вояків Дивізії, глибоке співчуття

Крайова Управа
Братства І УД УНА

Фундація Освіта відзначила діяльність судді Соломона

Стоять (зліва) суддя Джан Р. Соломон, майстер церемонії, Іван С. Петришин; сидять (зліва) дружина судді Соломона й Оксана Петришин.

У середу, 15-го червня ц.р., у готелі Форт Геррі в Вінніпеґу Фундація Освіта відзначила довгу літню професійну, суспільно-політичну та громадську діяльність судді Джана Соломона. На бенкеті було присутніх 277 учасників, включно з представниками федерального, провінційного та міського урядів.

Суддя Соломон був вибраний до провінційної леґіслятури у 1941 році, де служив до 1957 року, коли був назначений суддею окружного суду Манітоби. Протягом своєї довголітньої громадської діяльности він був активно заанґажований як член управ і був президентом багатьох українських та загальноканадських організацій та установ — Союзу Українських Самостійників Канади, Централі Комітету Українців Канади, Клюбу українських професіоналістів і підприємців, Дому Опіки Святої Родини, Консисторії Української Православної Церкви в Канаді, Канадської Фундації Українських Студій, Української Канадської Фундації ім. Тараса Шевченка та Фундації Союзу Українських Самостійників.

Бенкетом проводив Іван Петришин. Від уряду Манітоби говорив С.Юсків, міністер транспортації, а від федерального уряду — Діяна Рибак. Обидвоє промовців, склавши побажання судді Соломонові, вказали на великий вклад фінансів урядів в розвиток багатокультурности в Канаді. Суддя Дювар, головний дудця Манітобського королівського суду, склав привіт від юристів. Голова Фундації Освіта Тарас Прихітко привітав суддю Соломона від фундації, а також подякував всім рівням урядів, які вложили велике зусилля, щоб уможливити продовження двомовної програми.

Д-р Сергій Радчук, президент Української Канадської Фундації ім. Тараса Шевченка та колишній співпрацівник в адвокатській фірмі судді Соломона, представив широкогранну діяльність судді, особливо згадуючи його велику ролю в уможливленні іміграції українців до Канади після Другої світової війни.

Вечерю відкрито відспіванням українською мовою канадського гимну студентами англо-української двомовної програми із школи Р.Ф.Морісон, та танком „Привіт", під час якого учні привітали гостей традиційним хлібом і сіллю. На закриття бенкету виступила капеля бандуристів „Золоті Струни", яка проспівала чотири пісні.

На бенкеті були присутні міністер освіти Манітоби, Морін Гемпил, заступник міністра освіти, заступник міністра справ культури та історичних ресурсів, заступник посадника міста Вінніпеґу, представники федерального, провінційного та міського урядів.

В додатку до вшанування судді Соломона другою ціллю вечері було зібрати дотації на Фундацію Освіта. Фундація має завдання фінансово допомогти Батьківському комітетові сприяння українській мові у Манітобі в розвитку англо-української двомовної програми. Цього року зібрано 24,825 долярів під час бенкету, що включає дотацію 2,500 дол. від Кредитової Спілки Карпатія.

Вісті з Денверу

Вісімнадцятого червня у Денвері в колі своєї родини та кількох близьких приятелів Володимир Миколаєвич Мошинський відсвяткував 88-му річницю свого народження.

В. Мошинський — відомий український мистець маляр. Народився він у Турбові. Здобувши мистецьку освіту, від 1921 року працює виключно як професійний мистець. У бігу свого бурхливого життя Володимир Мошинський виконав масу різних праць з різної тематики у різних країнах світу. Його праці знаходять ся на п'ятьох континентах. У муральному живопису до нинішнього дня змалював 32 церкви. Найцікавішим з них може буде пам'ятник поляглим воякам в Ізмаїлі, замовлення міністерства воєнних справ Румунії, та церква оо. Францісканів в Лісбон Фолсі, Мейн. Ця церква, намальована у 1957 році, була визнана у 1977 році національним мистецьким пам'ятником ЗСА. З портретних праць, — а їх намалював понад 300, — найважливішими були портрет короля Олександра Сербського, президента парляменту Ліхтенштайна Батлінера, Ловела Томаса. Ловел Томас спеціяльно приїжджав із Ню Йорку до Денверу, щоб позувати для портрета і вважав це за велику честь. Одні з найнацікавіших праць В. Мошинського — це, напевно, його ікони, виконані технікою київської школи на золотому ґравюрованому тлі. Такі ікони у теперішні часи є великою рідкістю, а тому що треба дуже багато часу на виконання їх, мистець не мав аж такої великої змоги намалювати велике число, отже, вони залишаються також рідкісними працями, виконаними його пензлем.

Працюючи виключно в малярстві такі довги роки, Володимир Мошинський, само собою, мусів розвинути спеціялізацію у кількох напрямках. Тому можна знайти його праці найвищої якости в ділянці портрету, краєвиду, мертвої натури, релігійних праць і композицій на українські побутові або історичні теми. Мистець далі працює щоденно принаймні по 10 годин для свого власного розвитку та для добра культури українського народу. Він розуміє, бувши великим українським патріотом, що країна та народ не можуть існувати без своєї своєрідної культури. Саме працюючи у розбудові української культури можна здобути місце українській культурі між іншими великими культурами світу. Тоді й здобути самостійність держави буде легше, бо світ буде нас приймати як повноправний народ, який заслужив собі місце поміж іншими народами світу.

В Денвері, де перебуває Володимир Мошинський, тепер його праці можна побачити у його власній ґалерії з працями його доньки Оксани та сина Юрія, які пішли слідами свого батька та також віддали своє життя для українського мистецтва.

В день народження мистця, президент ЗСА Роналд Реґен зі своєю дружиною Ненсі особисто привітали Володимира Мошинського та побажали йому доброго здоров'я і щастя. Ми також бажаємо В. Мошинському дальшої витривалости, здоров'я та многих літ.

Сподіваємося, що наше молоде покоління візьме собі за приклад відданість Володимира Мошинського та буде працювати у напрямку, що веде нас до вищих щаблів нашого існування як народа, як нації, як людини.

Арета Олінкевич-Колодій

Поворот...

(Закінчення зі ст. 2)

конгресменами й релігійними провідниками. Згодом він свідчив перед Сенатською комісією в справі юридичного акту Найвищого Суду з 1979 року. Він заявив, що неможливим є повне відокремлення Церкви від держави в усіх площинах державного правління, як ось Найвищому Судові, диктувати всім іншим секторам, де саме повинно бути відокремлення. Виключенням з публічних шкіл релігій, які голосять віру в Бога, Федеральний Уряд в дійсності встановлює матеріялістично-атеїстичну релігію...

Вілліям став немов символом боротьби з моральним хаосом у ЗСА й тому мусів далі послідовно і невтомно діяти. В липні 1980 року він зорганізував Фундацію віри Вілліяма Миррі. Її основним завданням було голосити слово Боже людям, яких, як і Вілліяма, почала вести на манівці атеїстично-гуманістична філософія.

У 1980 році він почав підтримувати політичних кандидатів, які закликали до послуху Богові. Ця кампанія, як теж телевізійні та персональні виступи, вимагали так багато часу, що дуже мало залишалося йому місця на звичайну діяльність. Він вичував, що мусить працювати для Бога способами, яких досі не брав до уваги. Старався скерувати загал на духові потреби Америки. Майже кожного тижня говорив те по церквах і на прилюдних форумах у цілій країні та водночас був у тісному зв'язку з пресою та радіовими станціями.

Фундація спонзорувала молитовні стійки в містах, де відбувалися конвенції американських атеїстів. Роздавано тисячі летючок з молитвами та десятьома заповідями Божими шкільним дітям. Найбільше зворушливим моментом Фундації було те, коли в Білому Домі доручено Президентові петиції з підписами 1 мільйона американців, які домагалися, щоб привернути у школах релігійну свободу. Автор кожного дня молиться за навернення до Бога своєї матері.

В останніх роках помітне спонтанне релігійне відродження у ЗСА, зокрема серед молоді. Велика заслуга в цьому фундаменталіста Джері Фалвела та деяких інших релігійних провідників. Із радістю треба підкреслити, що ці зусилля привернути молитву в публічних школах в останньому часі незвичайно скріпила позитивна настанова й численні заяви в цій справі президента Роналда Реґена.

• • •

Важко зрозуміти, чому в цій кардинальній справі так мало активности проявляють християнські Церкви. Тут почесне та вдячне місце діяння для українських Церков і українського Божого люду, який в Україні завжди, навіть з нараженням свого життя, ставав в обороні Божої правди.

По американських публічних школах є багато українських дітей. Нашим обов'язком докласти всіх зусиль щоб ці діти отримали найкращу підготову до життя, а це буде можливим тільки при тісному пов'язанні шкільних дисциплін з Божим авторитетом.

Енерґійною акцією у цій ділянці можемо здобути пошану українській Церкві в ЗСА.

Чи теніс...

(Закінчення зі ст. 2)

на перших п'ять змагунів є тільки один із ЗСА, тоді як у жіночому тенісі це відношення відворотне.

Суддювання у тенісі

Тоді як у професійному футболі, копаному м'ячі, бейзболі, гокею, кошиківці тощо судді платені так як і змагуни, то цього немає в тенісі, і це є одним із недомагань, на які змагуни нарікають. Нам доводилося бачити хиткі рішення, а також як на вимогу змагунів головного суддю чи лінійних замінено.

У менших турнірах організатори покликають на суддів місцевих, заслужених, але старших віком людей із сповільненими рефлексами та часто зі слабим зором; тому їхні рішення викликають протести змагунів.

Відійшов Бйорн Борг

Дня 22-го січня ц. р. 26-річний шведський тенісист Бйорн Борг заявив офіційно про свій відхід. Він ще взяв участь у турнірі у Монте Карльо при кінці березня, а, програвши в другій рунді, відійшов від професійного тенісу.

Мільйони людей подивляли цього молодого, холоднокровного з поведінки змагуна, про якого дехто каже, що він був найкращим тенісистом всіх часів. Примінюючи свій власний хвит та відбиваючи бекгенд, тримаючи ракету оборуч, він був єдиний, що в цьому столітті здобув вімблдонську чашу п'ять разів, як і 41 перемогу підряд. (Лейвер чотири перемогу з перервами у Вімблдоні та 31 перемогу підряд). Єдине чого він бажав, але йому не пощастило здобути, це перемогу у відкритому турнірі ЗСА.

Борг покинув рідну Швецію і з дружиною Маріяною замешкав у розкішній віллі соняшного Монако з власним тенісовим кортом. Він є також власником крамниці спортового виряду та, як кажуть, зумів набути 50 мільйонів долярів.

Чи цей надзвичайний змагун завжди поводився так опановано, спокійно? Ні. Маючи 14 літ, грав в місцевому турнірі, кричав та образив суддю, за що шведська ферeдація суспендувала його на шість місяців. Але суворіша за федерацію була його мати, вона відставила ракету на один рік. Цю научку не забув молодий Бйорн.

Ростик...

(Продовження зі стор. 1)

кою сильно мале зелене авто, а дивлячись на фотографів, що його невпинно знімали, прикладав це маленьке авто до ока, наслідуючи рухи фотографів. Скалічена рука його зовсім не дражнить, хоча нам стискається серце на вид великих, поганих близн.

Тут на летовищі довідуємося про подробиці випадку, що був причиною покалічення. Мати Ростика вибралася везти його і молодшу сестричку Роксану санчатами по вулицях міста, де вони живуть. Втомлена по якомусь часті тягненням санчат, рішила поворотну дорогу домів переїхати автобусом. Коли всаджала донечку до автобусу, через нерівність терену чи може чийсь поштовх саночки з Ростиком зісунулися під колеса автобусу, який саме в тій хвилині рушив з місця. Матері в останньому моменті вдалося видерти сина з-під коліс, але ліву руку автобус вже переїхав. Після рани залишилися великі близни і лише три пальці. Американські лікарі, які оглядала рентґенівські знімки ствердили, що пластична операція допоможе Ростикові володіти рукою та приведе її до кращого вигляду.

Слухаючи розповіді про випадок, мимоволі думали ми скільки вже болю цей хлопчина зазнав, а скільки тепер чекає його у зв'язку із складними операціями та терапією. А рівночасно, дивлячись в ці усміхнені дитячі очі, думали, яке щастя, що він є несвідомий того, що його в найближчому часі чекає. Але в тих перших хвилинах в Ню Йорку він пригортав до себе м'якого медведя в гуцульському киптарі, що дістав від зустрічаючих його, дивився довкола зацікавлений всім і пробував пити овочевий сік. Він був такою дитиною, як кожна інша, що живе хвилиною і не знає що їй прийдеться переживати в майбутньому. Однак присутність батька, а рівночасно і теплота українських сердець, що так відчинилися на заклик допомогти йому, напевно допоможуть Ростикові перейти усі фізичні терпіння.

У французькому...

(Продовження зі стор. 1)

Починаючи з 1942 року, була створена Українська Повстанська Армія, яка вела бої на два фронти — проти німецьких загарбників, а після розгрому Німеччини проти совєтських окупантів.

Парадоксально, але правдиво, українці перші вчинили збройний опір фашизмові на Закарпатті — вони найдовше ставили опір московському завоюванню в Европі. Останні відділи УПА були ліквідовані лише в березні 1950 року. В 1944 році УПА нараховувала понад 100,000 добре озброєного війська, в 1947 році понад 400 бійців УПА з боями походом через Польщу і Чехо-Словаччину перейшли на Захід і досягли Австрії, де й здали зброю — пише автор статті.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ 29-го ЛИПНЯ 1983

Філядельфія, Па. Річні збори 45-го Відд. Т-во „Любов", година 7:30 вечером в залі Дому Української Молоді при 4949 Н. Олд Йорк Рд., Філядельфія. На порядку нарад: відкриття, вибір Президії, звіти членів Управи голови і секретаря. Дискусія над звітами, уділення абсолюторії уступаючій Управі та вибір нової Управи і К. Комісії. Внески, затвердження пляну праці і закриття зборів. Якщо на означений час не прибуде відповідна кількість членів — кворум, то збори відбудуться на 1 годину пізнійше і будуть правосильні.

В. Колінко — голова
М. Пришляк — секретар

• РОЗШУКИ •

Пошукую ЛАВРЕНКО ШУРУ по мужеві Корнійчук, яка правдоподібно живе в Ню Йорку. Шукає рідня з України, як також маю листи з України. Хто знав би про неї, або вона сама прошу писати до:
E. Jandola, 16 Woodland Rd., Jamesburg, N. J. 08831